

Havet

Boganmeldelse af Tom Fenchel og Kaj Sand-Jensen
(redaktører): *Naturen i Danmark: Havet*

Gyldendal, 2006, 516 sider
ISBN 87-02-03026-8

Vejledende udsalgspris: 699,00 kr
DGF medlemspris: 525,00 kr (se www.2dgf.dk)

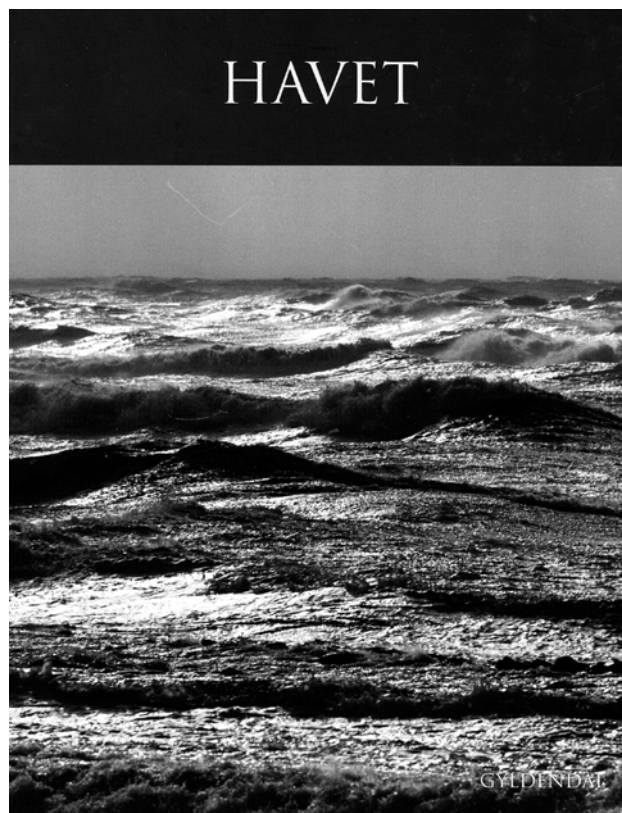
'*Havet*' er den første af fem bøger i serien '*Naturen i Danmark*', som udgives af Gyldendal. I samme serie følger: '*Geologien*' (se anmeldelse på de følgende sider), '*Det åbne land*', '*De ferske vande*' og '*Skovene*'. '*Havet*' er redigeret af Tom Fenchel, Marinbiologisk Laboratorium, Helsingør og Kaj Sand-Jensen, Ferskvandsbiologisk Laboratorium, Helsingør er hovedredaktør af serien.

Det er et stort emne og et stort værk. *Havet* er på 516 sider og indeholder lige knap 550 figurer, ikke mindst fotos, og er, som Gyldendal selv skriver: "Den hidtil mest omfattende og rigest illustrerede beskrivelse af de danske havområders biologi og økologi". Og det er overvejende en bog om biologi og økologi, der her er tale om. I bogen beskrives mere end 1000 dyre- og plantearter, og gennemgangen af denne overvældende biologiske mangfoldighed udgør da også langt hovedparten af bogen, mens de 'fysiske rammer' for alt dette liv, dvs. havbundens beskaffenhed, havstrømme, kemi osv., rundt regnet fylder ca. 10–15%.

Det allerførste indtryk man får af denne sværvægt af en bog på knap 2 kg er at den er lækker og indbydende. Og skindet bedrager ikke. Når man åbner bogen og bladrer i den, mødes man af et meget smagfuldt layout. Sideopsætningen, som overordnet kører med 2 tekstpalter og en smallere figurtekstspalte, giver mange muligheder for at variere opsætningen, således at figurer og fotos kan bredes ud over én eller to palter, eller hele siden, for den sags skyld. Det giver en god afveksling, samt mulighed for optimal udnyttelse af pladsen og præsentation af stoffet.

Bogens indledning er skrevet af Kaj Sand-Jensen. Derefter følger et forord af redaktør Tom Fenchel og en kort præsentation af bogens medarbejdere.

Bogen er delt op i seks større afsnit: 'Danmarks havområder', 'Livet i vandsøjlen', 'Havbundens dyre- og planteliv', 'Havets store dyr', 'Den biologiske stofomsætning', samt 'Menneskets brug og mis-

brug af havet'. De 6 afsnit rummer hver især et antal kapitler.

Teksten er generelt letflydende, og forklaring på ikke-almment kendte ord og fagudtryk gives straks. Bagest i bogen findes en ordliste over begreber og almene fagudtryk, som man måske ikke lige har præsent. Det er en fin service til læseren, som til gengæld udfordres i kapitlet om havets fysiske forhold. Her har sætternissen desværre været på spil og i en håndfuld figurer udbyttet 5-tallerne med et lille gradtegn (°) på akserne. En ærgerlig skønhedsplet, der har sneget sig ind i pragtværket.

Brugervenlige er ligeså de talrige bokse, flere end 30, hvori delemner præsenteres. Det kan fx være om algeopblomstring, eller om, hvordan dinoflagellater skaber den smukke morild, som man kan være heldig at opleve en sommeraften i Vesterhavet eller Limfjorden. Det kan være spændende historier om, hvordan bunddyrene vha. raffinerede flugtmekanismer undgår at blive ædt af rovdirene, eller det kan være beskrivelsen af, hvorledes lomviens træk styres af sildens vandring. For bare at nævne nogle få af historierne.

Teksten illustreres af pragtfulde fotos af livet i havet, bl.a. af Thorell og ligeså fremragende og smagfulde tegninger af Weitemeyer og Dahlstrøm m.fl. Som gammel ivrig dykker må jeg beklageligvis ind-

rømme, at fotos af livet i havet er så livagtige, at det ikke bare er 'som at være der selv', men faktisk bedre. Så hav endelig ikke dårlig samvittighed, når du vælger at opleve 'havet' fra en lun lænestol i stedet for at kaste dig ud i det grågrønne, grumsede og kolde element. Nyd de farvestrålende fisk, bliv forundret over de finurlige bittesmå bjørnedyr, som tilsyneladende kan overleve hvad som helst fra total udtørring til nedfrysning til det absolutte 0-punkt; bliv forarget over menneskets hidtidige og stadige forurening og misbrug af havet og dets ressourcer, og glæd dig over den mangfoldighed, der – trods alt – findes under overfladen.

Merete Binderup –
GEUS